

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

«Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ

**Студенттер мен жас ғалымдардың
«GYLYM JÁNE BILIM - 2023»
XVIII Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
XVIII Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«GYLYM JÁNE BILIM - 2023»**

**PROCEEDINGS
of the XVIII International Scientific Conference
for students and young scholars
«GYLYM JÁNE BILIM - 2023»**

**2023
Астана**

УДК 001+37
ББК 72+74
G99

**«GYLYM JÁNE BILIM – 2023» студенттер мен жас ғалымдардың
XVIII Халықаралық ғылыми конференциясы = XVIII
Международная научная конференция студентов и молодых
ученых «GYLYM JÁNE BILIM – 2023» = The XVIII International
Scientific Conference for students and young scholars «GYLYM JÁNE
BILIM – 2023». – Астана: – 6865 б. - қазақша, орысша, ағылшынша.**

ISBN 978-601-337-871-8

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 001+37
ББК 72+74

ISBN 978-601-337-871-8

**©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2023**

games that engage and delight players is a key factor in a game's success.

References

1. McGuire, Morgan; Jenkins, Odest Chadwicke. *Creating Games: Mechanics, Content, and Technology* — Wellesley, Massachusetts: [A K Peters](#)
2. Moore, Michael E. & Novak, Jeannie (2010), *Game Industry Career Guide*, Delmar: Cengage Learning
3. [Salen, Katie](#) & [Zimmerman, Eric](#) (2005), *The Game Design Reader: A Rules of Play Anthology*, The MIT Press, [ISBN 0-262-19536-4](#)
4. Adams, Ernest; Rollings, Andrew. *Andrew Rollings and Ernest Adams on game design* (англ.). — [New Riders Publishing](#)
5. Bates, Bob. *Game Design* — 2nd. Thomson Course Technology, 2004.— [ISBN 1-59200-493-8](#)

УДК 7.74.01/.09

ЗАМАНАУИ ЛОГОТИПТИ ЖАСАУҒА АРНАЛҒАН 2023 ЖЫЛДЫҢ ТРЕНДТЕРІ

Макишева Ажар Ермаковна

azhar.makisheva@mail.ru

Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ «Дизайн және инженерлік графика» кафедрасының
5 курс студенті, Астана, Қазақстан
Ғылыми жетекші – Г.Б. Рахимжанова

Логотип-бұл клиенттің компаниямен алғашқы кездесуі. Көптеген адамдар ұсынылған қызметтер мен тауарларды бағалайды және көбінесе бизнесімен артықшылық беру немесе бәсекелестерге бару туралы шешім қабылдайды. Сондықтан лого мүмкіндігінше ассоциативті болуы керек және клиентте тек жағымды эмоциялар тудыруы керек. Тренд-бұл индустрияның қозғалыс бағытын көрсететін компастың бір түрі. Оның көмегімен сіз белгілі бір нарықтың даму сценарийін белгілей аласыз, тенденцияларды болжай аласыз және оларды маркетингте бірінші болып қолдана бастай аласыз.

Сұйық «сынап» қаріптері. Екі жылдық карантиннен кейін барлығына шығармашылық өмірдің жаңа тарауының жақындағанын сезіну үшін жаңа нәрсе қажет болды. Сұйық металл мен хром типографиясының 3D дизайны мен тренді пайда болды. Бұл стильде көптеген дизайн тұжырымдамалары тоғысады: 2000-шы жылдардағы стильді өмірге қайтару арқылы дизайнерлер адамзатқа аздап оптимизм мен жарқын болашаққа деген сенімділікті оятуға тырысады. 3D өнері шабытты оятатын таңқаларлық, эмоционалды формалары үшін жақсы көреді. Ал балқитын металл текстуралар үлкен магнит сияқты жұмыс істейді, өйткені оларды мәңгілікке қарауға болады. Биылғы жылы түсінікті қаріптер басымдыққа ие болса да, эксперименттік типографияның орны әлі де бар.

Сур.1 сұйық металл және хром дизайнда қолдану

Соңғы жылдары адамдар оның әр түрлі көріністерін кездестірді: сүйікті анимациялық жазулардан бастап, барлық түрлер мен формалардың бұрмаланған қаріптеріне дейін. Енді металға кезек келді, сондықтан абстракция мен реализмнің керемет үйлесімін көруге дайын болу керек. Бұл үрдіс ғылыми-фантастикалық ретро стильді заманауи көркем жазумен біріктіреді, бұл пішіндерді біртүрлі етіп көрсетуі мүмкін. Біркелкі бөлінбеген салмағы, дөңгелектелген бұрыштары және әріптік пішіндерге органикалық түрде құйылған жалпы сезімі бар бұл қаріп балқытылған сынапқа ұқсайды. Бұл қаріп заманауи көрінеді. Оған серифтер ғана емес, симметрия да жетіспейді. Бұл ойластырылған және қатаң тексерілген сияқты емес. Бұл ерекше қаріп, металл жылтырымен үйлескенде керемет көрінеді және тіпті сәл басқа әлемге ұқсайды. Бұл ностальгиялық, бірақ тереңдігі, құрылымы және әріп пішіні бар ойын бұл трендке жаңа қуат береді. Сұйық сынап түріндегі типография жанды, қызықты және еркін көрінеді [1].

Көңілді дудлдар. Эскапизм (шындықтан қашу) әрқашан футуристік болып көрінбейді. Кейде бұл жай ғана қоршаған ортаның жағымды жақтарын іздеу-және бұл трендтің мәні. 2022 және 2023 жылдары дизайнерлер өз жұмыстарына кездейсоқ әзіл мен тапқырлық әкеліп, көңіл-күйді көтеретін күлкілі сызбалар жасайды. Жеңілдетілген стиль сіз мектептің жаратылыстану оқулығында салған сызбаларды еске түсіреді, бұзақылық пен кінәсіздікті біріктіреді. Қазіргі уақытта әлемде болып жатқан барлық дағдарыстар туралы ойланыңыз. Дизайнерлер өздерінің шығармашылық қабілеттерін арттыру үшін артқа қарауға мәжбүр болуы ғажап емес.

Дизайн трендтері туралы айтатын болсақ, күрделі пішіндермен, ағымдағы текстуралармен және түсініксіз әріптермен шексіз визуалды эксперименттерді елемеге болмайды. өйткені көптеген дизайнерлер creative Market немесе Envato Elements сияқты ірі маркетплейстерде ұқсас қаріптерді жасауды және сатуды жалғастыруда.

Сур.2 логотип дизайны solvi_designs

Сондықтан 2023 жылы біз әлі де түсінікті болуға ешқандай қатысы жоқ дерексіз формаларды кездестіреміз. Кейбіреулері ғылыми фантастикамен байланысты болады, басқалары 90 - шы жылдардағы классикалық граффитиге ұқсайды, ал қалғандары қолжазбадан шабыт алады. Мұндай қаріптер батыл, тіпті таңқаларлық шығармашылыққа жол ашады және біз мұның қайда апаратынын болжай аламыз. Қазіргі заманғы логотиптер күлкілі және позитивті, бұл белгілі бір дәрежеде пандемиядан туындайды. Адамдар қиын жылдарға тап болды, алда әлі де көп, сондықтан компаниялар мен дизайнерлер өмірге кез келген жолмен позитив әкелуге тырысады. Тәжірибе көрсеткендей, мұндай типографияның негізгі тұтынушылары көше киімдерінің брендтері болып табылады, олар екпін қоюға тырысады және қаріптерді қоса алғанда, өздерінің жеке басының әр элементі арқылы өрнек таратады. Басқа компаниялар оқылмайтын, бірақ таңқаларлық типографияға сирек назар аударады. Бұл ерекшеленгісі келетін заманауи дизайнерлер үшін тым перспективалы емес сияқты. Дегенмен, көше киімдерінің тауашасы кеңейе береді, сондықтан шығармашылық мамандардың көпшілігі оған өздерінің ерекше стилін енгізе алады [2].

Қызыл-жаңа қара. 2023 жылғы монохромды логотиптерде қызыл түс көбірек болады (қара түстің орнына). Атап айтқанда, бұл кейіпкерлер немесе маскоттар бейнеленген

логотиптерге қатысты. Назар аударатын қызыл түс жарқын эмоциялар мен сәттілікті білдіреді. Сондықтан дизайнерлер оны логотип жасайтын брендтің жеке басын көрсету үшін қолданатыны қисынды. Бұл тренд комикстерден шабыт алады: екі өлшемді сызықтық сызбалар, гиперболизацияланған мимика, сызықтық торлар және мәтіні бар көпіршіктер. Дизайнерлер барған сайын шиеленісіп бара жатқан әлемде жағымды нәрселерді іздейді. Көптеген адамдар балалық шақпен байланыстыратын стильге сүйене отырып, дизайнерлер аудиторияны осындай естеліктердің кінәсіздігінен ләззат алу үшін аздап демалуға шақырады. Осы мультфильм стиліндегі кейіпкерлерге мұқият қарап, қызыл түстің мұнда неге жақсы жұмыс істейтінін түсіну болады. Бұл логотиптерге қуаныш, қуат пен көңілді қосады - көрермендер оны экран арқылы да сезіне алады. Дизайнерлер экспрессивті комбинациялардан өте қарапайымдыларға асығады, мұнда жарқын мәтін бейтарап фонда ерекшеленеді және олар өз жобалары үшін бір нәрсені біржола таңдайды деп сену аңғалдық болар еді. Біз Соса-Сола шабыттандырған қызыл және ақ түс комбинациясына және қызыл түс басты назарда болатын кез келген басқа комбинацияларға тұрақты қызығушылықты көреміз. Соса-Сола-ның таңғажайып типографиясы компанияның жеке басын танымал және ерекше етті, және көптеген дизайнерлер қызыл және ақ комбинацияны ескірмейтін дизайн классикасы деп санайтыны табиғи нәрсе, және біз графикалық дизайнның барлық салаларында ретро эстетиканың тағы бір өсуін көріп отырмыз. Екінші жағынан, типографиядағы қызыл түске деген қызығушылықтың артуы минималистік дизайнды ең тиімді ету үшін шексіз әрекеттермен байланысты болуы мүмкін. Бренд стилі, өнімнің қаптамасы, логотипі және веб-дизайны-қызыл кез келген жерде жақсы.

Сур.3 қызыл түсті қолданатын фирмалық стиль

Қызыл түстің абсолютті жеңісіне басты кедергі-оны қолданудың күрделілігі. Тіпті қызыл, сұр немесе ақ реңктермен үйлескенде де, ол керемет немесе керісінше қорқынышты көрінуі мүмкін-бұл көптеген факторларға байланысты. Мысалы, егер реңктер сәйкес келмесе, комбинация арзан көрінеді. Қызыл мәтіннің үлкен блоктары агрессивті болып көрінеді. Сондай - ақ, қаріп жарамсыз болуы мүмкін: мұндай жарқын түс схемасымен шамадан тыс сәндік қаріптер нашар таңдау болып табылады. Бұл композицияның басқа элементтерін айтпағанда: текстураны, мәтіндік эффектілерді немесе «қызықты» графиканы шамадан тыс пайдалану кескінді одан әрі басып кетуі мүмкін [3].

Бұрмаланған геометрия. Геометриялық пішіндер логотип дизайнында бұрыннан қолданылған. Дәл және тексерілген олар табиғатта көретін биоморфты силуэттерге күшті контраст жасайды. 2023 жылы дизайнерлер математикалық ережелер мен заңдылықтарға қарсы тұрады. Пішіндерді бұрау, сындыру және созу арқылы дизайнерлер болжамды геометрияның ұстамды табиғатын жоққа шығарады. Олар бүлікшіл рухты дәріптеу үшін дизайн нормаларын саналы түрде бұза отырып, мекемемен (қазіргі билік) күреседі. Әрбір ұқсас логотип жетіспейтін фрагменттерді, біркелкі емес және өткір жиектерді көрсетеді. Хром немесе неон, олар көрермендердің назарын аударып, сымбатты, батыл және арандатушылық көрінеді.

Сур.4 геометриялық пішіндер бар логотип

Мистика және мифология. Жастардың (негізінен z буынының өкілдері) қалыптасқан нормаларға қарсы тұруының тағы бір тәсілі: жаңа дәуір идеяларын ұстану (әртүрлі мистикалық қозғалыстардың жиынтығы). Кейбіреулер үшін бұл астрология, кристалдар және Таро карталары, ал басқалары үшін дәстүрлі шіркеулерге барудың орнына пұтқа табынушылық және басқа да табиғи діндерді таңдау. Сайып келгенде, бұл барлық адамдар үшін әлемдегі мағына мен байланысты табу стратегиясы болып табылады, ол көбінесе барған сайын шатасып, ажыратылған болып көрінеді. Көптеген адамдар, әсіресе жас адамдар, өздерінің болашағын басқара алмайтындықтарын сезінеді. Мұның көптеген себептері бар - экономикалық белгісіздік, геосаяси қақтығыс, климаттың өзгеруіне қарсы жеткілікті шаралардың болмауы. Бұл қазіргі кездегі алаңдаушылық, жоғары күшке ұмтылумен қатар, 2022 және 2023 жылдардағы логотип дизайнының тенденцияларында көрінеді.

Сур.5 Мистика және мифология тәсілі бар логотип

Ғылыми фантастикаға ену. Кешегі ғылыми фантастика - бүгінгі шындық. Сандық әлемдер мен ғарышты кең көлемде игеру енді фантастика емес, олар біздің әлемнің бір бөлігі. Алайда, бұл ашылулар мен күнделікті кездесетін өзекті мәселелер арасында айтарлықтай алшақтық бар. Кейде олар өте қараңғы сезімдерді тудырады және дизайнерлерді жұмыста салқын сұр реңктерді, күңгірт қоңыр реңктерді, керемет қаріптер мен Металдарды қолдануға шабыттандырады. Ғарышты зерттеу-ғылыми фантастикадағы танымал тақырып. Сонымен қатар, ол НЛО - ның расталған бақылауларынан кейін жаңалықтарда жиі жыпылықтайды 20космосты зерттеу-ғылыми фантастикадағы танымал тақырып. Сонымен қатар, ол 2021 жылы расталған НЛО бақылауларынан және Джеймс Уэбб телескопынан алынған мөлдір ғарыштық суреттерден кейін жаңалықтарда жиі жыпылықтайды. Ғарышты игеруге баса назар аудару-бұл шындықтан қашудың тағы бір тәсілі, өйткені адамдар қазіргі уақытта ғаламның кішкене бөлігін ғана зерттеді.

Сур.6 Ғылыми фантастикаға тәсілі қолданылатын логотип

«Молекулалық» дерексіз үлгілер. Молекулалық шабыттандырылған дерексіз үлгілер логотип дизайнының ең мінсіз түрлерінің бірі болып табылады. Олар классикалық иконография мен жеңілдетілген логотиптер арасындағы алшақтықты біртіндеп жояды. Біздің қазіргі қайшылықтарымыз бен мәдени ауытқуларымыздан айырмашылығы, ғылыми прогресс тұрақты. Көптеген логотип дизайнерлері ең қараңғы кезеңдерде де ғылым қалпына келтіру мен прогреске апаратын жол екенін көрсету үшін ғылымнан шабыттандырылған кескіндерді пайдаланады. Бұл оптимизм мен үміт береді [4].

Жыл сайын логотип дизайнында жаңа трендтер пайда болады және 2023 ерекшелік болмайды. Алайда, осы тенденциялардың артындағы контекст пен мотивтер әр түрлі болады. 2023 жылы дизайнерлер инновациямен, бостандыққа, қарапайымдылыққа және қашуға деген ұмтылыспен (шындықтан қашу) белгіленген уақыт рухында жұмыс істейді. Тұтастай алғанда, 2023 жылы логотиптерді жобалау алдыңғы жылдардан ерекшеленетін бірнеше негізгі трендтермен анықталады. Негізгі бағыттардың бірі есте сақтауға және тануға оңай болатын қысқа және қарапайым дизайнды жасауға ұмтылу болады. Тағы бір маңызды тренд-бәсекелестердің назарын аударуға және ерекшеленуге көмектесетін жарқын және қанық түстерді пайдалану. Сонымен қатар, дизайнерлер қарапайымдылық пен әсерлілікті біріктіретін логотиптер жасай отырып, көрнекі үйлесімділік пен тепе-теңдікке көбірек көңіл бөледі. Сондай-ақ, 2023 жылы логотип дизайнында стандартты емес пішіндер мен геометриялық фигуралардың танымалдылығының артуын күтуге болады, бұл компаниялардың даралығы мен бірегейлігін көрсетеді. Әртүрлі платформаларда және әртүрлі жағдайларда қолдануға болатын жауап беретін логотиптерді әзірлеу 2023 жылы маңызды тренд болып қала беретінін атап өткен жөн.

Қолданылған әдебиеттер тізімі

1. Хеллер Стивен, Виен Вероника, «Идеи, которые меняли графический дизайн»
2. Райн Хембри, «Самый Полный Справочник. Графический Дизайн»
3. Ссылка на сайт: <https://www.uprock.ru/articles/2023-god-god-tipografiki-orientirovannoy-na-polzovateley>
4. Ссылка на сайт: <https://www.uprock.ru/articles/10-neskuchnyh-trendov-logotipov-na-2023-god>